

AKTUALNO Vprašanje

Znano je, da ima Gorenjska relativno majhne hotelske zmogljivosti, saj je gostom in turistom na razpolago le okoli 4500 postelj. To pa predvsem v poletni in nekaj časa tudi v zimski sezoni sploh ne zadošča.

Prav tako je znano, da so se turisti — domači in inozemski — pred vojno posluževali na Gorenjskem prenočišči pri privatnih. Samo v Preddvoru je

bilo n. pr. pred vojno na razpolago pri zasebnikih okoli 400 postelj, danes pa jih imajo na razpolago le 17. V okolici Lese je bilo okoli 600 postelj, danes pa le neznatno število.

Zakaj tako nezanimanje zasebnikov za oddajanje sob?

Eden izmed vzrokov je prav gotovo v tem, da so občinski ljudski odbori tam, kjer so zasebniki pokazali željo utesnit se

in oddajati sobe turistom, le-te preobčutno obdavčili, kar je postal zanje nevpodbudno. Drugi vzrok pa so dostikrat tudi stanovanjske komisije, ki so take sobe odvzemale, češ, da jih zasebniki, ki jih oddajajo, pač ne potrebujejo.

Mar ne bi mogli ObLO sedaj, ko smo pred turistično sezono, bolj vzpodobljati turizem z morda le simbolično obdavčitvijo dohodkov zasebnikov od nočnin, hkrati pa rešiti enega najbolj perečih problemov — pomanjkanja prenočišč v naših turističnih krajih?

I.A.

LETO X. — ST. 26 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 11. MARCA 1957

ČAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

NAPREDEK a še ne zadovoljiv uspeh

Nedvomno lahko rečemo, da je bil v zadnjem času v družbenem upravljanju v Šolah storjen precejšen korak naprej. Šolski odbori so po Šolah bolj ali manj delali. Materialna vprašanja so bila že vedno glavna tema razprav na tistih Šolah, ki še nimajo zagotovljene ustrezne materialne osnove. Vendar so se Šolski odbori v zadnjem času že zategli ukvarjati tudi z vzgojo otrok in družine, zdravstveno zaščito otrok, nezdravimi odnosi na Šolah, sklicevali so roditeljske sestanke itd. Na nekaterih Šolah, na pr. na Bledu, je Šolski odbor sklenil, da bo pripravil predavanja o spolni vzgoji za starše in dijake III. in IV. razreda gimnazije, o cesnih predpisih itd. V Hotavljah so obravnavali na Šolskem odboru prav posebej vzgojo otrok padlih borcev in otrok, ki so pri rednikih. V posameznih krajih, zlasti hribovskih, nekateri otroci še vedno neradno obiskujejo Šolo. Starši jih enostavno zaradi dela obdržijo doma. Zato so Šolski odbori sklicali tudi pogovore s starši, kjer so reševali tudi ta vprašanja. Pokazalo pa se je (v Šoli v Poljanah nad Škofijo Loko), da nekateri starši zanemarjajo vzgojo otrok, da negativno vplivajo na njihovo vzgojo, kar ima slabe posledice tudi pri učnem uspehu otrok. Ponekod Šolski odbori še iščejo ustrenejše oblike dela, da bi zainteresirali za vzgojo otrok najširšo javnost. Predvsem bi morali imeti Šolski odbori tesnejše stike s svetim za Šolstvo pri občinskih ljudskih odborih in s Socialistično zvezo. Sveti za Šolstvo bi morali Šolskim odborom bolj pomagati. Tega sodelovanja pa v večini primerov ni oziroma je samo tam, kjer so člani sveta hkrati tudi člani Šolskega odbora. Na sploh se kaže, da so Šolski odbori še vedno preveč zaprti v svoj ozek okvir, premalo sodelujejo z raznimi društvi in organizacijami, saj večina Šolskih odborov niti ne sodeluje z mladinsko in pionirske organizacijo na Šoli. Zdi se, da na to vpliva ponekod tudi neustrezen sestav Šolskega odbora. V teh odborih marsikje še vedno prevladujejo člani-uslužbenici in prosvetni delavci; delavci, žene in mladina so v znatni manjšini. V občini Kranj je na pr. v štirih Šolskih odborih z 42 člani samo 1 mladinec, prav tako v ravnateljski občini, kjer je v 13 Šolskih odborih s 135

člani 1 mladinec, v Hotavljah in na osnovni Šoli Škofja Loka ni sploh nobenega mladince, na osnovni Šoli v Lučinah ni niti delavca niti mladince v Šolskem odboru itd.

Medtem ko na nekaterih Šolskih ustanovah v kranjskem okraju Šolskih odborov sploh še ni (kmetijska Šola Poljčje, ekonomska srednja Šola v Kranju, vrtec na Golniku, industrijsko čevljarska Šola v Zireh itd.), ima ponekod druge po več Šol skupaj en Šolski odbor (gimnazija na Bledu ima na pr. Šolski odbor skupaj z osnovno Šolo, trije vrtci v radovljiški občini imajo Šolski odbor skupaj z osnovno Šolo itd.). Vprašanje je, v koliko lahko tudi odbori dosledno rešujejo probleme Šol.

Pomanjkljivosti se kažejo tudi pri sestavljanju dnevnih redov sej Šolskih odborov. V začetku so dnevnerede običajno sestavljali upravitelji oziroma ravnatelji Šole, sedaj pa se je stanje ponekod toliko izboljšalo, da le-te sestavljajo predsedniki odborov skupno z vodstvom Šol. Vendar so na sejah vse pre malo razpravljali tudi o Šolski reformi. V kolikor so take razprave sploh bile, so bile največkrat zaprite v ozek krog spreminjanja Šolskih programov in konkretnih oblik pouka, niso pa globlje razpravljali o vsebinski plati Šolske reforme, o tem, kako bi ustvarili na Šoli otrokom boljše pogoje, kako naj bi Šola dala mlademu človeku res temeljito znanje in mu hkrati vzgojila voljo do dela.

Delo Šolskih odborov je bilo sicer ponekod bolj drugod nekoliko manj uspešno, vendar še pomanjkljivo. Med drugim jim lahko očitamo tudi to, da so pre malo seznanjali javnost o svojem delu in jo zainteresirali, da bi skupno in zato bolje reševali probleme. Šolski odbori so na pr. le ponekod dovolj čutili odgovornost pred volivci in na zborih volivcev poročali o svojem delu. Na večini Šol (Hotavlje, Poljane, Šole v blejski občini, razen na Bledu, Gorenja vas, Malenski vrh, Ziri, Primskovo, Naklo, Mavčiče, Šola gumarske stroke v Kranju itd.) pa pravijo, da takih problemov, ki naj bi jih obravnavali zbori volivcev, ni bilo oziroma, da na zborih volivcev niso poročali o svojem delu. To bi se reklo, da šole sploh nimajo problemov, kar pa nikakor ne drži.

L.J.

ŽREB JE ODLOČIL

V soboto popoldne je mala Jožica iz velike škatle izvleka 90 listkov. Moško kolo znamke »Rog« je zadeba Mici Brezar, Zabukovje 8, Besnica, radio aparat pa je dobil Sink Jože, Moše 5, Smlednik. Seznam dobitnikov bomo objavili v petkovi številki.

in oddajati sobe turistom, le-te preobčutno obdavčili, kar je postal zanje nevpodbudno. Drugi vzrok pa so dostikrat tudi stanovanjske komisije, ki so take sobe odvzemale, češ, da jih zasebniki, ki jih oddajajo, pač ne potrebujejo.

Mar ne bi mogli ObLO sedaj, ko smo pred turistično sezono, bolj vzpodobljati turizem z morda le simbolično obdavčitvijo dohodkov zasebnikov od nočnin, hkrati pa rešiti enega najbolj perečih problemov — pomanjkanja prenočišč v naših turističnih krajih?

I.A.

PLANICA 1957

JUNAKI POD PONCAMI

▼ PETEK NA »VELIKANKI«
DOPISNIKA

▼ PETEK NA »VELIKANKI«

22 SKOKOV CEZ 100 METROV

Planica, 8. marca.

Vreme je bilo danes kot naročeno: milo in sončno, morda proti koncu celo pretoplo, saj je strokovna komisija »Organizacijski komite Planica« prepovedala izvedbo 4. serije skokov, ker bi to pomenilo preveliko nevarnost za tekmovalce.

Kdor je prišel v petek v Planico — in mimo drugih so pripeljali gledalce tudi širje posebni vlaki — mu prav gotovo ni bilo žal. Letos je konkurenca v Planici že tako, da lahko gledamo najbolj pogumne junake smučarskih višin Evrope, manjšajo le Svedi in Norvežani.

Po planiških fanfarah je izvedel prvi skok najboljši Jugoslov Jože Langus in v krasnem slogu poletel 104 metrov. Nato so začeli s prvo serijo skokov. Ze pri današnjih poletih je bilo zapatiti, kdo bo glavni favorit. To so Vzhodni Nemci in Finci, ki so morda za razred boljši od drugih. Sem zo

dijo Recknagel, Lesser, Glass (Vzh. Nemčija) ter Finci Kallakorppi, Tirkonen in Kirjonen. Slednjemu danes očvidno ni šlo, saj je pri zadnjih dveh skokih čez 110 m padel. Od naših skakalcev se je danes odlikoval najbolj Jože Langus s čistimi skoki 108,5 104 in 105,5 m s prav lepim sloganom, saj je dobil za vse tri skoke oceno skoraj 17 točk. Današnji dan je pomemben tudi zato, ker je Nemec Recknagel izenačil rekord Planice, ki ga je imel doslej Svecar Tschanner. Danes je bilo tudi 7 padcev, od katerih je bil resnejši le Francoz Thiollière.

Nekateri pričakujejo jutri še večji uspeh in še več gledalcev — da le vreme ne bi nagajalo.

Rezultati: 1. Recknagel (119, 120, 119,5 m s padcem), 2. Tirkonen (99, 108, 109), 3. Jože Langus, Jugoslavija (108,5, 104, 100,5 m) itd.

Planica, 9. marca

Danes vreme ni bilo tako lepo. Sonča, ki si ga je želela 6000-glava množica, ni bilo, k sreči pa tudi vetra ni bilo. Toda kljub temu danes gledalci niso bili razočarani.

Hellmuth Recknagel (Vzhodna Nemčija), 19-letni geodet, ki se je že včeraj nadvse uspešno in pogumno pogural čez mamutsko skakalnico v Planici, tudi danes ni razočaral. — Ze s prvim skokom je dosegel znamko 124 m in s tem prekoračil prejšnji rekord Planice. Za ta svoj skok je dobil oceno 117,4 točke. Tudi njegov naslednji trije skoki 115, 115,5 ter 121,5 m so dokazali, da je ta mladenec v živiljenjski formi, le v slogu da spoznane zaostal za finskimi skakalci. Recknagel je postal nedvomno letošnji junak Planice in bržkone ne samo letošnji...

Danes je tekmovalo le 32 tekmovalcev, ki so izvedli 124 skokov. Po prvem skoku je odstopil Čeh Vašut, po tretjem pa Jugoslov Krznarič. Premoč finskih ter zahodnonemških skakalcev je bila očitna. Razred zase pa predstavlja brez dvoma Recknagel. — Finski skakalci so se od skoka do skoka vidno popravljali in dosegali daljše skoke. Starem rekordu Planice se je razen Recknagelina, ki ga je porušil, najbolj približal Finec Tirkonen s četrtim skokom 118,5 m.

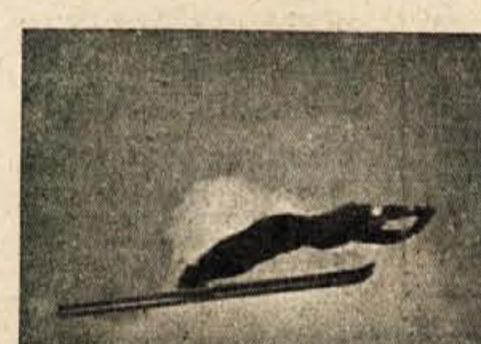
Edini izmed naših skakalcev, ki se je upravičeno sodelovali v evropsko skakalno elito, je bil Jože Langus. Njegovi skoki so bili nekoliko kraši, vendar se je odlikoval zlasti z lepim sloganom. Židar pa, ki je danes skakal prvič poškodbi, ni upravičil pričakovanja in se mu bržkone pozna, da je bila poškoda le nekoliko hujša kot je kazalo. Ostalim našim skakalcem pa se vidi, da jim manjka še precej rutine.

Rezultati: Recknagel (Vzhodna Nemčija) 124, 115, 115,5, 121,5 m; Tirkonen (Finska) 100, 113,5, 106, 118; Kirjonen (Finska) 109,5, 106,5, 105,5, 107 m; Bleier (Vzhodna Nemčija) 104,5, 107,5, 103, 106,5 m; Glass (Vzh. Nemčija) 102,5, 103, 104, 99 m; Jože Langus (Jugoslavija) 98,5, 101,5, 95, 101,5 m. Danes je bilo 26 skokov čez 100 metrov, kar je že prav lepo število, in 4 padce, od katerih nobeden resnejši.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Skakalci visoko na startu poslednjič pregledujejo smuči in nanašajo na drsne ploske specialne voske

Hellmuth Recknagel, letošnji planiški junak. Nekateri ga — povsem upravičeno — imenuje najboljšega skakalca na svetu. Leti pa že kot ptica...

naš razgoror

4000 ur za volanom avtobusa

35-letni Filip Pančur je Šofer že 16 let. Vseskozi je zaposlen pri Železarni Jesenice. Leta 1951 mu je zaupalo podjetje nov 45-sedežni avtobus znamke »Mercedes«. V šestih letih je z njim prevozel 182.400 km in v tem času ni imel nobene nesreč. Ko je pred nedavnim oddal svoj »Mercedes« v generalno reparation, se je tovarša Pančurja spomnil upravnega odbora jeseniške Železарне. Za vstopno upravljanje avtobusa je dobil javno priznanje in 50.000 din denarne nagrade.

Obiskal sem priljubljenega Šoferja Filipa in ga prosil za nekaj pojasnil. Takole je dejal:

»Na avtobus sem bil v resnici ponosen, saj sem prevozil z njim blizu 200.000 km in preselil za volanom okrog 4000 ur, to je 8 mesecev in 15 dni.«

Ali morda veste, koliko osebe ste prevozili z vašim avtobusom?

»Po statistiki, ki jo vodijo v podjetju, je bilo ugotovljeno, da sem prevozil 402.346 oseb. Največ sam vozil razne ekskurzije, športne in kulturne skupine ter delavce Železарne. Bil sem tudi v mnogih inozemskih krajih, predvsem v Avstriji in Italiji.«

»Ali menite, da je vaša zasluga, da niste imeli nobene nesreč in da je voz vzdržal šest let brez generalnega popravila?«

»Mislim da, ker sem voz redno vzdrževal in vozil previdno na vseh progah.«

»Ali vas je nagrada podjetja presestila?«

»Popovsem. Sem pa priznanja toliko bolj vesel, ker vidim v njem plačilo za moje ravnjanje z vozom in za trezne vožnje.«

»In ob koncu še: kaj sodite e številnih prometnih nesreč?«

»V mnogih primerih so Šoferji vsaj skrivi zaradi neprevidnih voženj ali celo vinjenosti. Nič manj krivi pa niso razni vozniški, kolegaši in pešci, ki ne pozna cestno-prometnih predpisov oziroma jih ne spoštujejo. U.«

TE DNI PO SVETU

• V petek so v Bruslu objavili uradno sporočilo o obisku državnega sekretarja FLRJ za zunanje zadeve Koče Popovića v Belgiji. Sporočilo med drugim pravi: »Državni sekretar za zunanje zadeve FLR Jugoslavije Koča Popović je uradno obiskal Belgijo, da bi tako vrnil obisk zunanjega ministra Belijske Spaaka, ki se je mudil v Beogradu v aprili 1956. — Med sestankom, ki je potekel v zelo pristršnem vzdružju, je prislo do plodne izmenjave mnenj o vrsti perečih vprašanj s področja mednarodne politike. Ministra menita, da so občasni sestanki na tej ravni zelo koristni in da je zato dobro, da bi prišlo kdaj pa kdaj do njih tudi v prihodnjem.«

• V petek zvečer se je sestala Generalna skupščina Organizacije Združenih narodov, da bi razpravljala o sprejemu Gane v OZN. Po nekaj govorih je bila Gana soglasno sprejeta med Združenimi narode.

Gana je bila 6. marca proglašena za neodvisno državo. To je prva popolnoma samostojna črnska država na svetu, nekdanja britanska kolonija »Zlata obala« ob zahodni obali Afrike.

• Po 125 dneh izraelske okupacije so v četrtek popoldne odšli iz Gaze še zadnji izraelski vojaki. V mesto Gazo je prvi vkorakal norveško-danski bataljon, potem se mu je pridružil tudi del jugoslovanskega odreda. Ljudje so priredili vojakom Združenih narodov prisrčen sprejem. Zasedba tega področja po varnostnih silah OZN je potekla mirno.

Iz Serm el Sejka so se izraelske čete umaknile v petek popoldne. Mesto so prevzele varnostne sile Organizacije Združenih narodov.

• Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Branko Drašković je na petkovem tiskovnem konferenci izjavil, da je po umiku izraelskih čet iz Gaze in Serm el Sejka nastal položaj, »ki je treba potpreliviti in z vso državnško pozornostjo postopno obravnavati skupek odprtih vprašanj, od katerih sta tako zelo odvisna mir in stabilnost v tem delu sveta.«

Na vprašanje, ali so nastale nepričakovane težave v poganjah s Sovjetsko zvezo o zgraditvi atomskoga reaktorja v Jugoslaviji, je Branko Drašković odgovoril, da ni nobenih takih težav. Dejal je, da se nadaljujejo običajna trgovinska pogajanja in da potekajo normalno.

Drašković je nadalje povedal, da je do petka pribežal v Jugoslavijo iz Madžarske 18.511 beguncov in da je FLRJ od komisarja za begunce OZN dobila zagotovilo, da bosta Kanada in Avstralija prevezli do 1. junija 10.000 teh beguncov. Doslej se je 1410 beguncev vrnilo v Madžarsko, v Jugoslaviji pa se jih je stalno nastanilo 401.

• Na parlamentarnih volitvah v Indiji je z veliko večino zmagača Nehrujeva Kongresna stranka. V volilnih enotah, kjer je glasovanje končano, je zasedla 70 odstotkov poslanskih mest.

Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki jo vodi Moša Pijade in ki se mudi v Angliji že pet dni, je po ogledu Londona včeraj bila v Coventryju, enem britanskih industrijskih središč.

• V glavnem mestu Belgije Bruslu se nadaljujejo razgovori med delegacijo Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije in Socialistične stranke Belgije. Razgovarjajo se o mednarodnih problemih in stikih med obe strankama.

EZHADA ČASOPISNO ZALOŽNIKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJAL UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UPRAVE ST. 475, 307 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-2-135 / EZHAJA OB PONEDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESECNA 50 DINARJEV.

Planica 1957

JUNAKI POD PONCAMI

(Nadaljevanje s 1. str.)

V NEDELJO - OD NAŠIH NAJBOLJŠI ZIDAR

Planica, 10. marca

Zjutraj vreme ni najbolje kazano. Oblaki, ki so se vili nad zgornjesavske doline niso obetaли nič dobrega. Toda kot nalač se je vreme zjasnilo tuk pred začetkom današnjih smučarskih poletov. Gledalci so obračali oči bolj soncu kot pa na veliko mamutsko skakalnico, kjer so merili svoje moči skakalci iz 8 držav.

Na slavnostni tribuni smo danes opazili tudi podpredsednike Zveznega izvršnega sveta tov. Edvarda Kardelja, Aleksandra Rankovića in Rodoljuba Colakovića, člane Zveznega izvršnega sveta Franca Leskoška in Marjana Breclja, predsednika Izvršnega sveta LRS Borisa Kraigherja ter predstavnike mnogihih in političnih organizacij iz vse Slovenije.

Okoli izteka mamutiske skakalnice v Planici se je danes zbrala

lo več kot 15.000 gledalcev, polnih pričakovanja...

Vsi so namreč že slišali za včerajšnji rekord vzhodnonemškega skakalca Recknagela, ki je včeraj skočil dvakrat več kot je znašal doseganj rekord Planice — 124 in 121,5 m.

Toda danes je bil ing. Bloudek neizprosen in je dovoljeno skok le s prvega zaleta. Toda kljub temu je letošnji planinski skakalni »fenomen« Recknagel dvakrat skočil 123,5 m. Gledalci so lahko dobili vtis, da ta 19-letni skakalec lahko skoči in doseže tako daljave, kakor se mu dači zaradi njiju skrajšali.

Točno. Ponovilo se je isto kot včeraj. Mostiček so skrajšali za

pol metra zaradi tega, ker sta

ta dva skakalca preskočila kri-

tično mejo skakalnice.

Največ upov smo polagali danes od naših skakalcev v Jožeta Langusa in Jožeta Zidarja. Prvi je skakal nekoliko slabše kot včeraj, čeprav je v tretjem in četrtem skoku dosegel daljave 103 in 104 in 104 in pol, pač pa je Zidar skakal bolj ter s skokoma 107 in 108 metrov opravičil sloves državnega prvaka. Od ostalih skakalcev so dosegli pomembnejše rezultate le Oman Miro in Matija Franko.

Rezultati: Absolutni prvak je postal brez resnejše konkur-rence nemški skakalec Recknagel, ki je za danačnja dva najboljša skoka dobil oceno 232,3 točke. Drugi je bil odlični Finec Kirjonen 228,0 točk s skoki: 118 in pol, 118, 114 in pol, 106; 3. Tirkonen (114, 113 in pol, 111 in pol in 118 in pol) — 216 točk; 4. Bleier (ZN) — 106 in pol, 113 in pol 114, 114 — 213,5 točk; 5-6. Lesser (VN) in Tajner (Poljska); 7. Glass (VN) 8. Gasienica (Poljska); 9. Zidar (97, 98, 107 in pol, 108) — 205,8 točk; 10. Leodolter (Austria)... 12. Langus (98, 92, 103 in pol, 104 in pol) — 201,8 točk; 21. Oman — 177,8 točk; 23. Franko 174,8 točk; 24. Rogelj 175,4 točke; 27. Korenčan 172,3 točke; 29. Rojina 163,1 točka — vsi Jugoslavija.

Sedaj bo Planica spet 3 leta mirovala. Kdo bo njen naslednji junak, pa bodo pokazale tekme leta 1960... I. A.

kratko, vendar zanimivo

OBČNI ZBORI KMETIJSKIH ZADRUG

Včeraj dopoldne sta imeli kmetijski zadrugi v Voklem ip Predvoru redna letna občna zborna, medtem ko je imela kmetijska zadruga Senčur svoj občni zbor popoldne. Udeležba članov je bila zelo velika, pa tudi razprava je bila zelo zanimiva in živahnja. Mnogi so kritizirali posamezne odbornike in upravne odbore, pričakali pa so tudi vrsto uspehov in napredkov, ki so ga dosegli zadruge v preteklem letu. Ob tej priliki so sprejeli tudi zaključke o razdelitvi dobitka, ki so ga ustvarile zadruge, o investicijah, o intenzivnem izkorisťanju strojneg parka, o živinoreji, o poljedelstvu in predelovanju donosnejših rastlin, o uporabi umetnih gnajil, odkupnih cenah itd. — Izvolili so tudi nova upravna vodstva, v katera je prišlo tudi več mladih kmetovalcev.

OBNOVILI BODO PARTIZANSKO BOLNIŠNICO

Clani Zveze borcev v Domžalah so sklenili, da bodo obnovili znano partizansko bolnišnico, ki je bila v gozdu pri Klovčevu. Odprije jo bodo 1. maja.

OTROK POVZROČIL POZAR

V četrtek popoldne je začelo goreti gospodarsko poslopje poselnika Stanka Jermana v Smarci pri Kamniku. Gasilci iz »Stola« in Dupljice so ogenj

omejili, tako da je pogorela le polovica ostrešja. Skode je za okrog 800 tisoč dinarjev. Ogenj je zanetil 6-letni otrok, ki se je igral z vžigalnikom.

MANJ GUMBOV IZ BISERNIH SKOLJK

V tovarni gumbov v Kamniku so znatno skrčili proizvodnjo gumbov iz bisernih školjk. Naše biserne školjke so slabše kakovosti, razen tega pa so zelo draže. Ceno jim najbolj podraži visoka prevozna tarifa. Največ gumbov izdelajo zdaj iz plastičnih mas, predvsem iz ganalita in bakelite. Ti gumbi so lepsi in cenejši kot izdelki iz bisernih školjk.

MARTULJEK IMA SVOJ KINO

Ze nekaj tednov predvajajo v lopi poleg Rozmanovega doma v Martuljku filme na ozki trak, ki jim jih pošilja »Croatia-film« iz Zagreba. Gostje v Rozmanovem domu in vaščani so te pridobitevne na moč veseli. Vodstvo Rozmanovega doma je naredilo vasi, ki je bila doslej prikrajšana za vse kulturne užitke, res veliko usluge. zk

NEDELJA BREZ NESREC

Tradicionalne tekme v smučarskih skokih so privabilo v Planico na tisoče ljubiteljev belega športa. To je bil tudi vzrok, da je bil včeraj promet, zlasti na glavnih cesti Ljubljana—Planica, živahnejši kot sicer. Kljub

temu, da je v poznih jutranjih in zgodnjih dopoldanskih urah hitelo proti severu na stotne motornih vozil, do 18. ure nismo zabeležili nobene težje prometne nesreče. — Pač pa je prišlo ob 8. uri zjutraj na križišču vrh Jelenovega klanca v Kranju do lažje prometne nesreče motorista, ki pa je k sredi ostala brez posledic. S.

SEJA OBLO KRANJ

Na četrtkovi seji Občne skupnosti je bila poglavitna točka dnevnega reda razprava o predlogu družbenega plana in proračuna OLO za 1957. Obširno obrazložitev je podal članom ljudskega odbora podpredsednik OLO tov. Dušan Horjak. Odborniki so predlagali nekatere dopolnitve. Take naj bi družbeni plan letos tudi v gospodinstvu upošteval možnosti za kreditiranje privatnikov. O višini fiktivnih dohodkov pa naj bi OLO ponovno razpravljali in jih skušal vskladiti.

V nadaljevanju se je so sklepali že o nekaterih drobnih zadevah. Med drugim je bil sprejet tudi sklep o ukinitvi prisilne uprave v hotelu »Evropa« Kranj. J.

NA JESENICAH SO ŽE RAZPRAVLJALI O DRUŽBENEM PLANU OLO KRANJ

Na seji Občinskega ljudskega odbora na Jesenicah, ki je bila v sredo, so razpravljali o okrajnem družbenem planu za letošnje leto, ki ga je tolmačil zastopnik okrajnega ljudskega odbora. Ker je jeseniška občina udeležena v planu z 21,6%, posebnih pripomb razen težje po zvišanju procenta udeležbe, kar je povsem razumljivo, ni bilo. Občinski ljudski odbor je na tej seji potrdil odlok o občinskem prometnem davku na maloprodajni promet, imenoval je komisijo za reševanje pritožb proti odmeri dohodnine, odrobil 100.000 din dotacije za kritje stroškov skakalnih tekem v Planici. Odobril je tudi novogradnjo tržnice in poslovno–stanovanjske zgradbe, potrdil predlog o razdelitvi kreditnega sklada za zidanje stanovanjskih hiš za leto 1957 in podobno. U.

TARIFNI PRAVILNIK ZELEZARNE JESENICE PRED SPREJET-JEM

O številnih predlogih k novemu tarifnemu pravilniku Zelezarne Jesenice so v torek razpravljali zastopniki komisije za tarifni pravilnik pri DS, člani sindikata, tovarniškega komiteja ZK, grupni šefi in obratovodje. Zedinili so se za uvedbo razpona tudi za vzdutevane obrate in za individualne razpone pri posameznih članih kolektiva. Popravili bodo tudi tarifne postavke večini srednjih uslužbencev za okoli 200.000 din, ki so v ta namen na razpolago. Upajo, da bo popravljeni tarifni pravilnik sprejet DS na prihodnjem zasedanju. U.

TEČAJ ZA ZDRAVO PREHRANO OTROKA V KRAJNU

Mati ali hoče imeti zdravega otroka?

Alli veš, da je glavni vir zdravja — pravilna prehrana?

Torej, če želiš doseči to, se vključi v tečaj za zdravo prehrano otroka, ki bo v prostorih Zdravstvenega doma Kranj — otroški dispanzer.

Pričetek tečaja bo naknadno obavljen.

Tečaj bo pod strokovnim vodstvom pediatra (otroškega zdravnika) dr. Tuma Vele, vodila pa ga bo medicinska sestra.

Tečaj bo brezplačen — matere udeležite se ga v čimvečjem številu!

INVALIDSKI PEVSKI ZBOR OSVOJIL KRAJČANE

Na večer pred praznikom Dneva žena je bil v veliki dvorani Sindikalnega doma v Kranju koncert popularnega Invalidskega pevskega zborod vodstvom tov. Radovana Gobca. Sloves, ki ga zbor uživa, ne le v naši domovini, temveč sega tudi preko meja, so pevci s svojim tokratnim nastopom tudi potrdili. Z bogatim programom partizanskih borbenih pesmi, discipliniranim prednašanjem in odlično interpretacijo, je zbor poslušalce v tesnozasedeni dvorani na mah osvojil, čemer so pričali tudi viharni aplavzzi. Srečanje z Invalidskim pevskim zborom je bilo za kranjske ljubitelje zborovskega petja lepo doživetje.

S PREDAVANJU ŽANJE SVOBODA JESENICE IZREDEN USPEH

Upravni odbor Svobode Jesenice prireja v letošnji sezoni pestra predavanja, ki so spremljena z mnogimi slikami. Za taká predavanja so pokazali Jesenicanji izredno zanimanje. Prof. Mirko Kambič, ki je predaval v pondeljek zvečer o potovanju iz Ljubljane preko Avstrije, Nemčije, Francije in Atlantika v New York in predavanje opremil s številnimi izvirnimi diapositivimi, je dosegel izreden uspeh. Jesenicanji si ga že poslušati in predavatelj je že obljubil ponoven obisk s predavanjem pod naslovom »Sem terja na Ameriko. Pa tudi druga predavanja n. pr. o šolski reformi, atomu v službi človeka itd.) poslušalci izredno zanimajo in je obisk presestetljiv.

10.
PO
N
E
D
E
L
J
E
K

POŠTENOST V ZRCALU

Tonetu je umrla mati. Bil je ravno na nekem sestanku, ko ga je poklicala njegova tajnica, naj za trenutek pride iz dvorane. Izročila mu je nujno brzovoj.

Tone se na sestanek ni več vrnil. Bil je zmeden, žalosten. Mater je imel rad in čeprav je pričakoval, da bo kmalu izgubil, v teh trenutkih ni mogel in ni hotel dojeti, da se je sedaj to nepreklicno zgodilo.

Zvrnil se je v naslonjač v svoji pisarni in začel razmišljati. Spomnil se je matere, kako je jokala, ko je 1942. leta odhajala v partizane. In potem ga je vedno tako ljubeče spremajala, kadarkoli

Gorenjski obveščevalec

MALI OGLASI

Obveščam cenejene stranke, da sem preselila svojo delavnico iz Prešernove 1/I v Tomšičeve 28/I (Dom upokojencev). — Duplančič Berta, izdelovanje damskega, moškega in postejnega perila, Kranj.

Glavno kuhanje sprejememo za čas sezone od maja do oktobra meseca. Prednost imajo upokojenci. Ponudbe poslati na upravo okrevališča slepih, Okroglo pri Kranju.

Ogrodja za električne kuhalnice tudi emajlirane izdeluje Flajšman, Mengš.

Prodam kravo dobro mleka, 4 mesece brejo, težko 450 kilogramov.

SKLADIŠNEGA DELAVCA sprejememo v stalno zaposlitev. Opravljal bi tudi posle kurirja. Pismene ponudbe oddati na upravo lista pod »stavbo gradivo Ljubljana«.

Službo dobri trgovski pomočnik, mlad, z znanjem tujega jezika, ki ima veselje do prodaje mineralnih proizvodov. Pismeno ponudbo poslati: »MINERAL«, Jesenice — bencinski servis.

Na stanovanje sprejemem stanovalca. Naslov v upravi II. sta.

Lepo okroglo raztegljivo miso — orehova korenina in štiri tacepirane stočke ugodno prodam zaradi preselitev. — Naslov v upravi.

OBJAVE

OBJAVA

Dne 7. III. t. 1. je bilo v Ljudskih pravicah objavljeno, da vsa Gorenjska kakor tudi Kranj nima nobene graverske delavnice. Ker pa takša delavnica že obstaja v okviru podjetja UKO — umetnikovska obrt Kropa, obveščamo vse zainteresirane, da spravljamo vse vrste gravure in se vsem podjetjem in zasebnim kompritorom za naročila, katera izvršimo v zelo kratkem času. Oddajanje del v Ljubljano, kot je navedel pisec članka v Ljudskih pravicah zato ni potrebno.

UKO Kropa

VSEM ODBORNIKOM OKRAJNEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVJALCEV OLO KRAJN

Na podlagi 1. točke 126, 126. člena zakona o okrajinah ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) sklicujem:

21. SKUPNO SEJO OBHEZBOROV

okrajnega ljudskega odbora Kranj,

ki bo v petek, dne 15. marca 1957 ob pol 9. uri. Seja bo v sejni dvorani OLO Kranj. Za sejo predlagam naslednji:

DNEVNI RED:

1. Obrazložitev predloga družbenega plana in proračuna okraja Kranj za leto 1957.
2. Imenovanje komisije za pravoprograma gospodarskih investicij v okraju Kranj.
3. Po končani seji bosta ločeni seji obeh zborov, in sicer:
4. SEJA OKRAJNEGA ZBORA IN 22. SEJA ZBORA PROIZVJALCEV, za kateri predlagam naslednji:

DNEVNI RED:

1. Razprava in sklepanje o predlogu odloka o potrditvi sklepnega računa o izvršitvi proračuna okraja Kranj za leto 1955.
2. Razprava in sklepanje o predlogu odloka o družbenem planu okraja Kranj za leto 1957.
3. Razprava in sklepanje o potrditvi:

 - a) programa gozdnih pospeševalnih del v leto 1957,
 - b) programa ukrepov za pospeševanje kmetijstva v leto 1957.

4. Razprava in sklepanje o predlogu odloka o proračunu okraja Kranj za leto 1957.
5. Razprava in sklepanje o predlogu zaključnega računa in o likvidaciji okrajnega kreditnega sklada za zidanje stanovanjskih hiš.
6. Sklepanje o garancijah občinskim ljudskim odborom.
7. Sklepanje o garancijah gospodarskim organizacijam:
8. Iskra Kranj.

- b) Niko, Železniki,
c) Plamen, Kropa,
d) Predilnica, Škofja Loka,
e) TIO — Lesce.

8. Sklepanje o določitvi odstotka za plačo iz dobička podjetju Klasje, Kranj.

- Seja okrajnega zbora bo v sejni dvorani OLO, seja zborna proizvajalec pa v zgornji dvorani Sindikatnega doma v Kranju. Predsednik OLO Miran Košmelj l. r.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRAJN

Od 11. do 13. marca, ameriški film »MARTY«, ob 16., 18. in 20. uri — zadnjikrat.

14. marca, premiera ameriškega barv. filma »ONA JE VEDELA KAJ HOČE«, ob 16., 18. in 20. uri.

KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO

12. marca, ameriški barv. film »ONA JE VEDELA KAJ HOČE«, ob 19. uri.

KINO »SVOBODA« STRAŽISCE

13. marca, ameriški barv. film »ONA JE VEDELA KAJ HOČE«, ob 18. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

11. in 12. marca, franc. film »OTROCI LJUBEZNIE«, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. marca, ameriški film »PRELOMNIC«, ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

12. marca, ameriški barv. film »TROBENTE OPOLDNE«, ob 18. in 20. uri.

KINO »ZIROVNICA«

13. marca, francoski film »OTROCI LJUBEZNIE«.

KINO DOVJE MOJSTRANA

11. marca, francoski film »ALI BABA IN 40 RAZBOJNIKOV«.

12. in 14. marca, amer. barv. film »TROBENTE OPOLDNE«.

KINO RADOVILJICA

12. in 13. marca, OCKA, MAMICA, SLUŽKINJA IN JAZ, franc. film. — V torek ob 20. ur ter v sredo ob 17.30. in 20. ur.

GLEDALIŠČE

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRAJN

Torek, 12. marca ob 16. uri začiščena predstava za sindikat tovarne »ISKRA«, Alojzij Remec »MAGDA«. Ob 20. uri red A in izven Alojzij Remec — »MAGDA«.

Sreda 13. marca ob 16. uri red D in izven Armand Salacrou »NOČI JEZE«.

TRŽNI PRECLED

V KAMNIKU

V soboto je bil živilski trg v Kamniku dobro založen. Jajček je bilo dovolj po 13 dinarjev. Jabolka so bila po 30 do 35 din.

Radič je še vedno po 160 din kg, medtem ko prodajajo motovilec in regrat po mericah. Cene ostalih živilom so nespremenjene. Naprodaj je bilo tudi mnogo semena. Seme hranilnega korenja je bilo po 60 do 75 din liter, hranilne pese pa po 180 din liter.

V ŠKOFJI LOKI

Preteklo soboto smo zabeležili na trgu v Škofji Luki naslednje cene: zelje v glavah 50 din kg, zelje kislo 50 din kg, repa kisla 25 din merica, ohrov 70 din kg, cvetača 130 din kg, radič in motovilec po 25 din merica, regrat 25 din merica, jabolka po 40 do 55 din, čebula 100 din, česen 10 din glavica, sladka smetana 150 din liter, sirček 12 din komad, jajca od 14 do 16 din komad, radič 70 din liter, surovo maslo v četrtnikih zavitkah po 100 dinarjev, črna redkev 5 din kom. in por 5 do 8 din komad.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V TRŽIČU

Rojeni: Drago Kristan, rojen 23. 2. v Tržiču, Ravne 7; Oblak (mrivvorjan) dne 27. 2. v Tržiču, Partizanska cesta 11.

Poročili so se: Milan Leban, tov. delavec in Anna Stavčan, kurirka; Marijan Primožič, belec blaga in Marija Smolej, tov. delavka; Andrej Osterman,

b) Niko, Železniki, c) Plamen, Kropa, d) Predilnica, Škofja Loka, e) TIO — Lesce.

delavec in Ivana Mall, tov. delavka; Karel Sarabon, strojni ključavničar in Vida Golmajer, nameščenka; Marko Perko, trgo-pomočnik in Frančiška Slatnar, tov. delavka.

Umrli so: Katarina Kristan, roj. Janc, tov. delavka; Franc Gradišar, čevljar.

Seja okrajnega zbora bo v sejni dvorani OLO, seja zborna proizvajalec pa v zgornji dvorani Sindikatnega doma v Kranju. Predsednik OLO Miran Košmelj l. r.

V ŠKOFJI LOKI

Rodile so: Marija Oblak, Škofja Loka 95 — hčerka Jožef; Amalija Simčič Šk. Loka, Blaževa 11 — hčerka Marjet; Marija Kokelj, Šk. Loka, Mestni trg 37 — hčerka Janko; Alojzija Pintar, Bodovlje 12 — sina Jožeta.

Poročili so se: Franc Bradenšček, čevljar in Terezija Dolinar, gosp. pomočnica; Janez Stanonik, kontrolor in Ljudmila Zontar, ind. delavka; Franc Gašperlin, kurjač in Stefanija Gosar, predikla; Janez Tavčar, delavec in Ana Langerholc, šivilja; Jožef Tavčar, čevljar in Ana Čadež, gosp. pomočnica; Franc Pokorn, čevljar in Jožef Topolovč, gosp. pomočnica; Alojzij Dolenc, tesar in Marija Luznar, poljska delavka; Valentin Bernik, glavnikar in Marija Magdalena Smid, šivilja; Alojz Peklaj, poljski delavec in Danijela Omejc, poljska delavka; Anton Peterlin, kovač in Ivana Hafner, uslužbenec.

V KRAJNU

Poročili so se: Franc Bradenšček, čevljar in Terezija Dolinar, gosp. pomočnica; Janez Stanonik, kontrolor in Ljudmila Zontar, ind. delavka; Franc Gašperlin, kurjač in Stefanija Gosar, predikla; Janez Tavčar, delavec in Ana Langerholc, šivilja; Jožef Tavčar, čevljar in Ana Čadež, gosp. pomočnica; Franc Pokorn, čevljar in Jožef Topolovč, gosp. pomočnica; Alojzij Dolenc, tesar in Marija Luznar, poljska delavka; Valentin Bernik, glavnikar in Marija Magdalena Smid, šivilja; Alojz Peklaj, poljski delavec in Danijela Omejc, poljska delavka; Anton Peterlin, kovač in Ivana Hafner, uslužbenec.

V LIPANCI

Tradicionalna smucarska prireditev na Lipanci.

V nedeljo, 17. marca bo na Lipanci tradicionalni velesalom, ki ga vsako leto prireja telovadno društvo Partizan Bled — v spomin padlim borcem na območju Pokljuke.

Hkrati pa bo društvo izvedlo na ta dan popoldne tudi skakanje tekme na 40-metrski skakalnici pri hotelu na Pokljuki — v spomin na skakalca Albina Jakopiča.

V velesalomu bodo nastopili člani, članice, mladinci in mladinke, in to posamezno in (ekipo) skupinsko. Zmagovalna ekipa na članski progri prejme prednosti pokala, ostali trije prvo-najboljši so razpravljeni tudi o okrajnem prvenstvu za »Zlati puščico«, kakor tudi o Okrajnem ekipnem prvenstvu z zračno puško. Republiškega izbirnega tekmovanja za »Zlati puščico«, ki bo v Izoli, se bo udeležilo 8 gorjenjskih strelecov. Govor je bilo tudi o pripravah za razširjeno sejo Okrajnega streškega odbora v Kranju. Ob tej priliki so razpravljeni tudi o gradnji streške v Kranju. Gradnjo so povrili Občinski streški odbor v Kranju, ki bo s posebno gradbeno komisijo vodil nadaljnja dela. Sprejeli so tudi več zelo pomembnih sklepov za nadaljnje delo OSO, občinskih odborov in družin.

Pretekli petek je imel Okrajni streški odbor v Kranju svojo prvo redno sejo po redni letni okrajni skupščini. Poleg drugih vprašanj so razpravljeni tudi o okrajnem prvenstvu za »Zlati puščico«, kakor tudi o Okrajnem ekipnem prvenstvu z zračno puško. Republiškega izbirnega tekmovanja za »Zlati puščico«, ki bo v Izoli, se bo udeležilo 8 gorjenjskih strelecov. Govor je bilo tudi o pripravah za razširjeno sejo Okrajnega streškega odbora v Kranju. Najprej so se pomerali med seboj mladinci. Kranjčanke so bile boljše in so zaslužen zmagale z rezultatom 43:37 (22:17). Zanimiva in borbená je bila tekma med člani, ker sta bili moštvi zelo izenačeni. Zmagali so Kranjčani z rezultatom 52:59 (39:31). Pri gostih sta bila najuspešnejša Wallas in Jelinikar, pri domačih pa brata Petrič.

J. Jančič

NOGOMET

POMLAĐANSKI DEL NOGOMETNE PRVENSTVE GNP

V nedeljo, 17. marca se prične pomladanski del nogometnega prvenstva GNP. Po končanem jesenskem delu izgleda tablica takole:

Partizan

Sk. Loka 5 5 0 0 49:4 10

Jesenice 5 4 0 1 29:4 8

Prešeren 5 2 0 3 17:13 4

Part. Naklo 5 2 0 3 8:32 4

Bohinj 5 1 1 3 7:38 2

Bled 5 0 1 4 5:21 1

Izven konkurenč:

Mladost B 8 5 1 2 29:14 11

Triglav B 8 4 1 3 17:17 9

Tržič B 8 3 2 3 18:34 8

SAH

TURNIR V ISKRKI

Sahovska sekcijska »Iskra« je priredila turnir četrtekategoričnih za dosego tretje kategorije.

Zanimanje za turnir je bilo veliko, zato je vodstvo razdelilo igralce v dve skupini. Turnirja se odigravata v prostorih SD Kranj vs

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOSTI
FILM

ZADNJA STRAN

MILAN
MALENŠEK
KONČ

VIGENCI

20
ROMAN

Pomisnila je, da nima pravice tožiti nad svojo usodo, ko nikoli ni okusila trdga življenja, kakršno imajo druge. Celo stari Sonc se ji je zasmilil. Ves sključen je že, pa ne mine dan, da bi kam ne krevsal s svojim košem. Včasih v Kranj, pa spet v Radovljico, nobeno vreme ga ne zadrži doma.

„Vi pa tudi že težko hodite, kajne?“ je rekla prijazno.

„Lahko ali težko, kdo me vpraša?“ je zahrial starec. „Moram! Snaha sama ne more preživeti petro otrok! Kdo se meni za vdovo, kdo ji pomaga? In svojega nimamo, Hettori pa zahteva vsak mesec goldinar gostaščine. Pri tem je pa bajta taka, da na kup leze. Lansko zimo sem mislil, da se bo podrla, saj veš, ko je bilo toliko snega. Otroci hočejo kar naprej jesti, nikoli jim ni dovolj. Bog pomagaj, koliko se vsega porabil! Že smrdljivca, ki je tako drag, požgemo vsak mesec polno steklenico. Komaj se zmrači, že otroci vpijejo: — Oča, luč, oča, luč! — Viš, pa se peham zanje, živi ne morejo v zemljo. A saj bi nič ne rekel, ko bi me skrnina ne šivala. Danes me spet ščiplje, preden bo dva dni, bo nasulo snega, boš videla...“

Potem sta molčala vse do Bistrice. Pod dolgim, strmim klancem sta zlezla s sani. Ana je topotala z nogami, da bi se ogrela, Sonc je lezel počasi in leseno.

„Odkar so zgradili železnico, tu tudi ni več zaslужka,“ je reklo čez čas. „Ti ne veš, kakšno življenje je bilo tukaj! Voz za vozom je šel po klancu. Vozniki so imeli denarja kot hudič toče, plačevali so po petdeset krajcarjev za pripravo, če se je mudilo, pa tudi po goldinarju. Vse to je uničila železnica. Kolikim je smedia kruh! Eh, ti ne veš, takrat se je živel!“

Ana teh časov ni pomnila. Kolikor se je spominjala, je že tekla gorenjska železnica.

„Zakaj pa se ne peljete v Kranj z vlakom?“ je vprašala.

„Glej jo no,“ se je smehjal stari, „potem bi mi voznina požrila ves zasušek! Misliš, da dobro plačajo, če komu kaj prinesem? Ta ali oni mi vrže deset krajcarjev, ponekod dobim merico kaše ali ješprena, včasih tudi piskrc mleka za otroke. Naročil je čimdalje manj. Ljudje gredo raje sami z vlakom! Samo takrat se me spomnijo, kadar se jim ne ljubi iti in pa reveži hodijo k meni, ki ne utegnejo iti sami v mesto.“

Kobila je prisopihala na vrh. Sedla sta in Ana je pognala, bilo je že pozno. V Gobovcu sta srečala troje gosposkih sani, tržiški gospodje so se peljali na vlak v Podnart. Ko sta zavila v Kropo, je udarilo enajst.

„Boglonaj za vožnjo,“ je reklo Sonc, ko je s svojim košem zlezel z voza. „Če boš kdaj kaj potrebovala, ti bom prinesel zastonj.“

„Lahko noč,“ je vočila Ana in zavila na domače dvorišče.

Doma so še svetili. Presenetilo jo je, navadno niso tako dolgo bedeli. Iz hiše je prišel hlapec in ji presnel vajeti.

„Zakaj še niste šli spati?“ je vprašala.

„Zgončev Dominik je prišel,“ je povedal.

Stopila je v hišo. Luč jo je zaščemela v očeh. Pozdravila je in pogledala po bratru. Vstal je od peči in ji stopil naproti.

„Dober večer, sestrična,“ je reklo in ji pomolil roko.

77. — Kake pol ure hoda nad Samoglavovo domačijo se hribovit svet zravnava v planote. Na tej, težko pristopni ravni so se zbrali rokovnjači po napadu.

Groga je prišel zadnji. Polglasno je ukazal postaviti kovčke z denarjem na kup in večel dvema rokovnjačema, naj prizgeta bakle.

Molče so ga ubogali. Brez povelja so se postavili v polkrog pod košatim hrastom. V sredo pod hrast se je postavil glavar, pred njim pa se je zvijal ujetnik in z grozo gledal po neusmiljenih obrazih.

78. — Na Grogovo povelje je Tonček odmašil Brnjaču usta.

„Pustite me! Kaj hočete? Vse vam dam, le izpustite me; saj vam nisem nič hudega storil!“ se je vsul plaz besedi iz strahopeta. Groga je stopil za korak bliže: Široki plašč, ki mu je pokrival ramena, je zdrknil z njega, odvrgel je lasuljo in ponarejeno brado: »Nič hudega storil! All me poznaš, pes?«

»Basaj, ti si!« zajeca Brnjač s tresočim glasom.

79. — »Ho, ho, ho!“ se surovo zahrohoti Groga, »Basaja ni več! Ti si ga spravil s sveta. Ta, ki stoči pred teboj, je rokovnjaški poglavac Groga. Glej, ti si ga naredil, kar je sedaj, in nocoj ti hoče plačati kos svojega dolga. Nato se je Groga obrnil k svojim ljudem. »Možje! jih je nagovoril, »dober plen smo odnesli nocoj. Vsak si bo vzel po svoji zaslugu, jaz denarja nočem. Tega človeka pa, ki je ubil v meni človeka, sodite vi!«

Trenutek tišine je prevpil močan glas: »Obesimo ga! Vrv zaslubi!« Cez deset minut ni bilo nobene žive duše več pod hrastom, na katerem je bingljale truple.

80. — Zarana zjutraj je gnal Slabotinov pastir čredo na pašo. Prišedši mimo hrasta opazi obešenca.

Pustil je živino in zdrvel v dolino, kjer je naletel na francoske vojake, ki se se z ujetnikoma odpravljali v Ljubljano. Odpravili so se gor, spotoma so se oglastili še pri Samoglavu. Tam so našli kos razbitega kovčka, v katerem se je Francos prejšnji večer pripeljal denar in katerga je Samoglav pozabil začigati.

Zato so vklentili še Samoglava.

ATOMSKA URA

je najnatančnejša naprava za merjenje časa na svetu. Izdelali so jo v Tehnološkem institutu v Massachusettsu v Združenih državah Amerike. Atomska ura se lahko ustreže za pet sekund na vsakih 300 let

Ameriški film »Marty«, ki ga te dni gledamo v gorenjskih kinematografih, je eden najboljših filmov zadnjih let. Film je edilčna umetnina, ki se bo nedvomno uvrstila med klasična dela filmske umetnosti. Leta 1955 je dobil štiri Oskarje: za scenarij, za režijo, za najboljše odigrano moško vlogo in kot najboljši film leta. Pozneje je bil nagrajen tudi na festivalu v Cannesu kot najboljši film tega leta. Na sliki levo zgoraj: Ernest Borgnine nastopa v glavnih vlogah tega filma, ki ga je režiral Delbert Mann

ZGODOVINSKE IN DRUGI PAPERKI

Zgodovina in pričadi - II -

Z GORENJSKE

V Kranjski gori, prijazni vasi ob vhodu v romantični dolini Velike in Male Pišence, ob vznožju najvišjih vrhov Julijskih Alp in Karavank, se je 15. januarja 1884 železničarju Francu Vandotu in njegovemu ženi Neži Roblečevi rodil deseti otrok Josip. Jožkova otroška leta so bila lepa. Z bratci in sestricami — vsakih je bilo pol ducata — se je v prostem času igral po jamah in travnikih okoli postaj, na prodru Velike Pišence, po senožetih in bližnjih gordovih. Večkrat se je igrala z njimi tudi mati in jim pripovedovala pravljice, če pa so bili poredni, jih je grozila s hudem možem Bedancem, z divjo ženo Pehto ali s Kosobrincem. Josip je povedoval po materi veselje do pripovedovanja, prelepa domača pokrajina pa mu je vzbudila ljubezen do narave in ljudi, posebno do otrok.

Vandot se je po končani maturi hotel posvetiti medicini, slabe gmotne razmere doma pa so ga prisilile, da je vstopil v službo pri železničarju. S to službo se ni mogel sprijaznit in je leta 1922 prosil za upokojitev, navidez zaradi slabega zdravja, v resnicu pa zaradi nemogljivega odpora do službe. Poslej se je posvetil samo pisateljevanju. Zadnja vojna ga je našla v Mariboru, od koder so ga Nemci izselili v Slavonijo, kjer se je nazadnje naselil v Trnjanskem Kutiju. Ob bombardiranju Kutija dne 11. julija 1944 je Josip Vandot izgubil življenje. Po osvoboditvi so svojci prepeljali njegovo truplo na ljubljansko pokopališče.

V Kranjski gori so bili rojeni še sledeči znateni rojaki: prof. Janez Majciger (1819–1909), rođoljub in pisatelj, Radovan Matjašič (1885–), finančni strokovnjak in Simon Robič (1824 do 1897), svetovno znani entomolog in malakolog, katerega bogato zbirko žuželk hrani ljubljanski muzej.